

JÄRNA

83. JÄRNA KYRKA

Ej inlöst

Tid: Nyare tid
Fyndår: 1979, september
Fyndtyp: Hopat fynd
Antal: 2 mynt
Äldsta mynt: Sverige, K XI, Avesta,
1/6 öre sm 1671

Fyndomständigheter

Mynten påträffades i samband med en undersökning vid kyrkans restaurering efter en brand. Myntet med årtalet 1671 framkom 25 cm från nordvästra långväggen, fyra meter från nordvästra hörnet, på ett djup av 47 cm under cementgolvets yta i anslutning till ett kranium och några skelettdelar. Det andra myntet framkom från samma koordinatruta och samma djup.

Beskrivning

SVERIGE: K XI, Avesta, 1/6 öre sm 1671 (1 ex), (1666-86) (1 ex).

Referens: KMK, uppgift från Jont Nils Nilsson, Skälö, Dala-Järna, i brev av 28 december 1983.

84. SKÅLÖ

SHM/KMK 4637

Tid: Vikingatid
Fyndår: 1871, oktober
Fyndtyp: Depåfynd
Antal: 414 mynt
Slutmynt: Bayern, Henrik IV (1056-84)

Fyndomständigheter

Denna relativt stora silverskatt, innehållande såväl mynt som en armring och smycksilver och med en total vikt av 0,55 kg, påträffades av Olars Anders Johansson. Enligt "Protokoll, hållet i Skålö by i Jerna socken den 12 Oktober 1871" besiktigades fyndplatsen av kronolänsmannen redan följande dag:

"Ankomme till stället, beläget omkring 90 fot från Hulåströmmen... berättade tillstädesvarande Anders Johansson, att han på aftonen förliden gårdag kommit på den tanken att gräfva ner denna backe och planera densamma till potatisland, enär den i sitt förra skick icke bar gräs; att Anders Johansson, som börjat gräfningen nederst å backen och fortsatt så att landet, i stället att förut vara mycket sluttande, nu skulle få en plan yta... när han gräfwit omkring 6 å 7 fot inpå backen sett något falla för hackan som väl ådrog sig Anders Johanssons uppmärksamhet, men ändock icke föranledde till undersökning, utan hade Anders Johansson fortsatt gräfningen och vid nästa tag med hackan hade något liknande penningar fallit fram och föranledt Anders Johansson att eftersöka i jorden äfven bakom sig, och hade han då påträffat en mängd liknande gammalt silfvermynt, till storleken liknande rundstycken, samt en grof silfverring liknande en armring, alltsammans vägande nära ett och ett halvt skålpund/med en näsduk/, och att, hvad Anders Johansson tyckt sig förmärka, hittade godset skall vara ombundet med, närmast godset, en linnetrasa och därutanpå näfver, dessa likväl förvandlade till falaska."

Ytterligare några mynt påträffades senare. Efter vägning och probering vid Kongl. Myntet den 28 november fastställdes inlösenbeloppet till 80 rdr 16 öre rmt.

Järna forts.

Beskrivning

KALIFATET: (750-943), umajjad (1 ex); 'abbasid (1 ex)*; samanid (1 ex);

*Bild plansch 1:5.

TYSKA RIKET: (936-1084), Trier (10 ex); Andernach (15 ex); Mons (1 ex); Dinant (7 ex); Lüttich (1 ex); Huy (1 ex); Maastricht (1 ex); Stablo (1 ex); Köln (28 ex); Remagen/Andernach (1 ex); Duisburg (3 ex); Utrecht (6 ex); Deventer (18 ex); Groningen (10 ex); Tiel (8 ex); Stavoren (3 ex); Leeuwarden (1 ex); Dokkum (2 ex); Emden (1 ex); Jever? (1 ex); Niederlothringen, myntort? (2 ex); Dortmund (2 ex); Soest (1 ex); Paderborn (1 ex); Corvey (1 ex); Stade (4 ex); Goslar (1 ex); Otto-Adelheid-pfennige (17 ex); Gittelde (2 ex); Magdeburg (5 ex); sachsenpfennige (2 ex); Halberstadt (1 ex); Sachsen, myntort? (1 ex); Erfurt (3 ex); Fulda (1 ex); Würzburg (7 ex); Bamberg (1 ex); Mainz (21 ex); Worms (15 ex); Speyer (12 ex); Strassburg (8 ex); Villingen (1 ex); Ulm (1 ex); Konstanz (1 ex); Chur (1 ex); Augsburg (1 ex); Regensburg (3 ex); Freising (1 ex); Salzburg (1 ex); myntort? (4 ex); ej bestämda (63 ex);

ENGLAND: Ethelred II (978-1016), Crux (1 ex), Long Cross (2 ex), Helmet (3 ex), Last Small Cross (5 ex); Knut (1016-35), Quatrefoil (6 ex), Pointed Helmet (8 ex), Short Cross (7 ex); Harald I (1035-40), Fleur-de-lys (2 ex); Edvard Bekännaren (1042-66), Radiate Small Cross (1 ex), Trefoil Quadrilateral (3 ex), Expanding Cross (1 ex), Pointed Helmet (1 ex); ej närmare bestämda (13 ex);

SKANDINAVIEN: efterpräglingar av engelska mynt (997-) (2 ex);

DANMARK: Knut (1018-35) (1 ex); Hardeknut (1035-42) (1 ex); Magnus den Gode (1042-47) (7 ex); Sven Estridsen (1047-75) (29 ex)*; ej närmare bestämda (10 ex);

*Bild plansch 2:9.

PLATTAR: (4 ex).

Referens: ATA; SHM/KMK inv.; Hildebrand 1875 s. 62; Trotzig 1936 s. 131f; Serning 1966 s. 140-42; G. Hatz 1974 nr 292; CNS 16.1.4. 1979.

85. SKÅLÖ 52:5

Ej inlöst

Tid: Nyare tid
Fyndår: Okänt
Fyndtyp: Hopat fynd
Antal: 2 mynt
Äldsta mynt: Sverige, A F, 1 öre sm 1761

Fyndomständigheter

Mynten hittades i åkern några tiotal meter från gårdshusen.

Beskrivning

SVERIGE: A F, Avesta, 1 öre sm 1761 (1 ex); K XIV J, Avesta, 1 skilling 1822 (1 ex).

Referens: KMK, uppgift från Jont Nils Nilsson, Skålö, Dala-Järna, i brev av 28 december 1983.